

KREPS

Terje Manger
Institutt for samfunnspsykologi
Universitetet i Bergen

Konferansen "Kompetanse for livet"
Bergen 15. april 2004

Programmet

 Premiss: Mange unge har ikkje utvikla god nok kognitiv og sosial kompetanse. Denne kompetansen kan lærast.

 Fagleg profil: Programmet er pedagogisk – ikkje terapeutisk

 Opphav: ”Reasoning and re-acting”. Elizabeth Fabiano og Frank Porporino.

 Deltakarar: Fem kommunar i Hordaland – Askøy, Kvam, Kvinnherad, Lindås og Stord.

Mål med programmet

- Å øva opp dugleik, slik som
- evne til problemløysing
 - evne til å takla kjensler – særleg sinne
 - sjølvhevdning
 - å kjenne til kva viktige verdiar ein har
 - å visa empati
 - kreativ tenking
 - kritisk tenking

(Statens utdanningskontor i Hordaland, 1999)

Sentrale implementeringsfaktorar

 Trening av instruktørar

 Gjennomføring i grupper eller klassar i skuletida.
Trening i ein dugleik etter følgjande plan:

- Introduksjon
- Demonstrasjon
- Rollespel
- Diskusjon
- Øving
- Overføring (heimelekse)

 Utdanning av seniorinstruktørar

Evaluering - føretrekt design

	Første skuleår		Neste skuleår	
KREPS	Y0	X Y1	Y1	Y2
K-gruppe	Y0	Y1	X Y2	

Y0 = Baseline

Y1 = Post-test 1

Y2 = Post-test 2

X = Implementering

Evaluering: Design

Eitt skuleår

KREPS-gruppe Y0 X Y1

Samanlikningsgruppe Y0 Y1

Y0 = “Baseline” (elevar og klassestyrarar) ved starten av skuleåret

Y1 = Post-test (elevar og klassestyrarar) ved slutten av skuleåret

X = Gjennomføring av programmet (heile skuleåret)

I tillegg: Retrospektive målingar (elevar,
klassestyrarar, instruktørar og foreldre)

Instruments

- 📄 Spørjeskjema til elever, lærere, instruktører og foreldre
- 📄 The Social Skills Rating System (SSRS)*
 - Elevversjon (samarbeid, sjølvkontroll, sjølvhevding og empati)
 - Lærarversjon (samarbeid, sjølvkontroll og sjølvhevding)
- 📄 SSRS, Problem Behaviors*
- 📄 The Matrix Analogies Test - Short Form**
- 📄 The Nowicki-Strickland Locus of Control Scale***
- 📄 Olweus' Empathic Responsiveness Questionnaire****
- 📄 The Self-Description Questionnaire*****

*Gresham & Elliott, 1990; **Naglieri, 1985; ***Nowicki & Strickland, 1973;
****Olweus & Endresen, 1998; *****Marsh, 1990

Elevane sin trivnad I KREPS. Svar i prosent.

Evaluert av:	Svært god	God	Medels	Dårleg	Svært dårlig
Elevar	51	33	14	1	1
Instruktører	27	55	15	2	0
Klassestyrar	22	59	17	1	0

Framtidig bruk av KREPS. Svar i prosent.

Programmet	Elev	Instruktør	K.styrar	Foreldre
bør....				
...reduserast/				
stoppast	6	0	11	13
..halda fram	31	36	39	52
..utvidast	63	65	44	35

Effekten av trening på elevane sin empati ved skuleåret slutten av skuleåret

Effekt av ...	F-verdi	Sig.
...kovariat (empati ved skulestart)	125.0	p<.000
...gruppe (trening vs samanl.)	12.9	p<.000
...kjønn	15.1	p<.000
...tovegs interaksjon	1.6	p<.208

F(1, 195)

Den signifikante effekten av gruppe går i KREPS-elevane sin favør

Den signifikante effekten av kjønn går i jenter sin favør

Empatiskala

- Forstår korleis vener har det
- Lyttar til vener sine problem
- Er lei seg når andre har det vanskeleg
- Stiller opp for vener
- Rosar andre når dei har gjort noko bra
- Seier pene ting til andre
- Fortel vener at han/ho likar dei

Effekten av trening på elevane sin sosiale kompetanse ved skuleåret sin slutt. Eigenvurdering (EV) og klassestyrarvurdering (KV).

Effekt av	Sjølvkontroll		Samarbeid		Sjølvhvedding	
	EV	KV	EV	KV	EV	KV
..kovariat	53.4***	407.2	88.7***	503.3***	116.4***	387.4***
..gruppe	0.1	0.5	0.8	4.2*	1.8	2.0
..kjønn	0.2	9.8**	2.8	7.3**	1.0	8.3**
..interaksjon	2.4	0.3	1.9	0.0	2.8	2.0

*p<.05; **p<.01; p<.0001

Den signifikante effekten av gruppe (KV) går i samalikningsgruppa sin favør

Den signifikante effekten av kjønn går i jentene sin favør

Konkluderande kommentarer

- 📄 Elevane trivest med KREPS
- 📄 Deltakarane, klassestyranane og foreldre ønskjer å halda fram med KREPS
- 📄 Programmet har signifikant effekt på elevane sin empati
- 📄 Programmet har ikkje effekt på ein del andre viktige sider av sosial kompetanse

Hovudkonklusjon?